

Satakunnan SAMDY ry

Satakunnan yhteisökeskus
Otavankatu 5A
28100 Pori

puheenjohtaja@samdy.info/pistoolm@gmail.com

Päivystysaika toimistolla sopimuksen mukaan
p. 044 346 0898

samdy.info

TEKULA

Terapia- ja

kuntoutusvälinelainaamo

Satakunnan SAMDY ry

Satakunnan SAMDY ry

Yhdistyksen kotipaikkana toimii Pori ja toiminta-alueena Satakunnan sairaanhoitopiiri.

Yhdistyksen tarkoituksena on toimia autismin kirjon, ADHD, ADD -tyyppisten, kielen kehityshäiriöisten ja laaja-alaisten neurologisten kehityshäiriöisten henkilöiden ja heidän omaistensa yhdyssiteenä ja tukena. Samdy ry edistää toiminnallaan näiden häiriöiden hoitoa sekä kuntoutusta. Yhdistys tekee tutuksi edustamiensa ryhmien erityispiirteitä, valvoo ja edistää jäsenistönsä etuja, harjoittaa virkistys- kuntoutus ja tiedostustoimintaa sekä järjestää koulutus- ja kurssitoimintaa.

Tässä esitteessä kerrotaan aistijärjestelmästä sekä aistisäätelyn häiriöstä ja esitellään Samdy Ry:n Tekulan välineistö.

**Satakunnan SAMDY ry:n
terapia- ja
kuntoutusvälinelainaamo
TEKULA**

**YHDISTYKSEN JÄSENET -
HENKILÖT IÄSTÄ RIIPPUMATTA -
VOIVAT LAINATA AISTITOIMINNAN
TUKEMISEN VÄLINEITÄ**

Lähteet

- Ayres, A.J. (2008). Aistimusten aallokossa – sensorisen integraation häiriö ja terapia. PS- Kustannus.
- Berggren, K. & Hämäläinen, J. (2018). ADHD-käsikirja. PS- Kustannus. Jyväskylä.
- Kranowitz, G., S. (2000). Tahatonta tohellusta. Sensorisen integraation häiriö lapsen arkielämässä. PS-Kustannus. Jyväskylä.
- Puustjärvi, A. & Kippola-Pääkkönen, A. (2016) Aistitiedon käsittelyn vaikeudet ja ADHD. Suomalainen lääkäriseura Duodecim.
- Satakunnan S<m ry. (2021). samdy.info.
- Sensorisen integraation terapiayhdistys SITY ry. (2021). sity.fi
- Puustjärvi, A., Parikka, A, & Halonen-Malliarakis, N. (2017). Vaikeudesta voimavaraksi. Neuropsykiatriset häiriöt ja niiden huomioiminen koulussa (2.painos) Finn Lectura Ab.

Esitteen tekijät sekä kuvien kuvaajat:

Satakunnan ammattikorkeakoulu,
Terveystieteiden tutkimuskeskus,
Leena Uotila & Annika Sysipuro,
2021

TEKULAN TERAPIA- JA KUNTOUTUSVÄLINEISTÖ

Ääniyliherkkyyteen ja häiriöherkille:

Vastamelukuulokkeet,
Lasten kuulosuojaimet, Peltor Kid
Peltor optime kuulosuojaimet

Toiminnanohjauksen ja vuorokausi-rytmin tukemiseen:

Gro clock vuorokausi-rytmiä havainnollistava herätyskello
Tähtitaivas yövaloprojektor
Time timer, pöytämalli
Time timer, pöytämalli, iso
Time timer ja valkotaulu, pöytämalli
Tarrataulu viikkojärjestyksen tekoon,
Päiväjärjestystaulumalli
Palkintotaulumalli

Motoriikan kehitys ja nivel- ja tasapainoaistin yliherkkyyteen:

Leuanvetotanko voimistelurenkailla ja pehmustepatja alle
Tasapainolauta labyrintilla
Mahalauta kahvoilla
Hernepusseja, erikokoisia tasapainoiluun

Hienomotoriikan kehittämiseen:

Sormilabyrintti, helppo
Sormilabyrintti, keskivaikea
Sormilabyrintti, vaikea
Hienomotoriikan harjoituslusta (nauhat, vetoketju...)

Keskittymisen tukemiseen:

Nappulatasapainotyyny togu dynair ball 33 cm
Kiilaistuintyny, iso
Kiilatyny lasten
Kuulatäyteinen istuintyny
Tärisävä istuintyny
Erikokoisia jumppapalloja, 45cm - 85cm
Jumppapallo 45cm, 35 € (aistituote)
Bounzy bands potkimisnauha tuoliin
Bounzy bands potkimisnauha tuoliin, isoille
Bounzy bands potkimisnauha pulpettiin
Hypistelysiili
Fidget cube
Fidget spinner
Fidget mato

Tunto- ja nivelaistimusten yliherkkyyteen ja kuormittumisen purkamiseen:

Squease ilmakompressiopainelliivi, viisi eri kokoa
Painehihat, eri kokoisia
Painopeitto, 100x140/4,5 kg
Painopeitto, 200x160/7 kg
Palkopussi
Painoliivi, pieni
Painoliivi, keskikoko
Painoliivi, iso
Painosyliityyny
Kevyt painelliivi koot :xs, s ja m,
Musta kompressiopainelliivi koot :M, L ja XL
Tunto/aistityyny
Painokäärmeet, 65cm - 170cm/1kg-3kg
Ranne/nilkkapainot
Ilmajoogakangas ja kattokiinnikkeet
Lycrakeinu
Lycratunneli
Lycrapussi pöydän alle
Aistipussit, pieni, iso ja nuorten

Pintatunnon yliherkkyyteen ja aktivointiin ja rentouttamiseen:

Hierontakahva
Maalarintela
Maalarinsuti
Kylmä/kuuma terapiapallot
Kuumä/kylmä pussit
Hierontapallosetti
Vibraharja hiustenharjaukseen
Humu äänivärinäityyny
Värisävä lisko
Kasvoharja

AISTIJÄRJESTELMÄ

Yksilön aistijärjestelmä kehittyy syntymästä asti. Kehittymiseen vaikuttaa lapsen yksilölliset ominaispiirteet, kuten temperamentti ja ärsyke- ja reagointiherkkyys sekä ympäristön vuorovaikutustilanteet.

Sensorisen integraation häiriö (SI-häiriö) eli aistisäätelyn häiriö ilmenee aistitiedon käsittelyn häiriönä ja se voi esiintyä kaikissa aisteissa tai aistien yhdistymisessä. Niitä on arvioitu olevan noin 5-10%:lla väestöstä. Henkilöillä, joilla on todettu neuropsykiatrisia ongelmia, esiintyvyys on suurempaa.

Aistisäätelyn häiriöt eli SI-häiriöt näyttäytyvät moninaisina ongelmoina, esimerkiksi käyttäytymishäiriöinä, vireystilan ja tarkkaavaisuuden säätelyn ongelmoina, tunne-elämän vaikeuksina ja oppimisvaikeuksina sekä sosiaalisen kanssakäymisen ongelmoina. Neuropsykiatrisia häiriöitä, joissa ilmenee ongelmia aistisäätelyssä, ovat mm. ADHD, ADD, autismikirjon häiriöt ja nykimishäiriöt - esimerkkinä Touretten oireyhtymä.

TERAPIA- JA KUNTOUTUSVÄLINE

Aistitoiminnan tukemisen terapia- ja kuntoutusvälineistö kuvaillaan olevan erilaisia koko kehon käyttöön houkuttelevia terapiavälineitä, kuten keinut, liukumäet, renkaat ja kookkaat tyynyt sekä palikat. Aistitoiminnan tukemisen välineen voisi myös määritellä apuvälineeksi, jota tarvitaan sensorisen integraation tukemiseen henkilöille, joilla on aistitiedon käsittelyn vaikeuksia.

**Vastamelukuulokkeet, tuolin
supistaja, sekä erilaiset kynäpainot
ja -tukijat sekä värisevä istuintyyny
voivat tukea oppimista**

Tuntoaistin sekä tasapainoaistin harjoittamiseen on painokäärme, painoliivi, kompressioliivi, kompressiohihat sekä painopeitto.

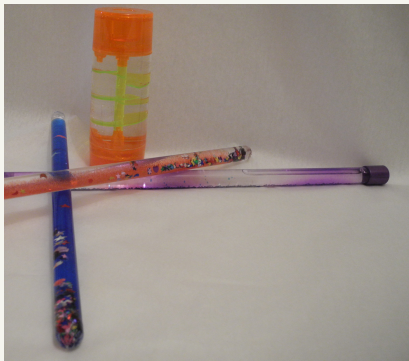

VINKKEJÄ TERAPIA- JA KUNTOUTUSVÄLINEIDEN KÄYTTÖÖN

- Tunto eli taktilinen aisti: painopeitot, painoeläimet, painoliivit, painovaatteet, telat sekä harjat. Muokataan kosketus sensorisen integraation omaavan omaksi. Voidaan tukea tuntoaistia hieronnalla, tärinällä, liikunnalla, uimalla, kokeillaan innovatiivisia erilaisia materiaaleja.
- Tasapaino- ja asentotuntoaisti: keinuminen, kiikkuminen, trampoliini, tasapainolaudat, hyppynarut, hieronnat ja erilaiset temppuradat.
- Kuuloaisti: kuulosuojaimet, vastamelukuulokkeet, korvatulpat, nappikuulokkeet, musiikki, hiljainen tila, opetellaan tunnistamaan äänet.
- Näköaisti: aurinkolasit, lippalakki, valoeffektit, kuviolliset materiaalit, pelkistetty ympäristö ja hämärä valaistus.
- Haju- ja makuaisti: Tuoksuton ympäristö, hajujen kuntoutus tuoksupusseilla, maistelukoulut, purulelut ja purukumi.

TELULAN LAINAVÄLINEISTÖ

Istuintyyny, eri tuntuiset materiaalit sekä painotuotteet voivat tukea keskittymistä

Ajankäytön harjoittamiseen Tekulalla on tarjolla Timetimerin kellotaulu, rannekello sekä kirjoituslusta.

Tunnesäätelyn harjoittamiseen tunnekortit sekä toiminnan ohjauskortit.

